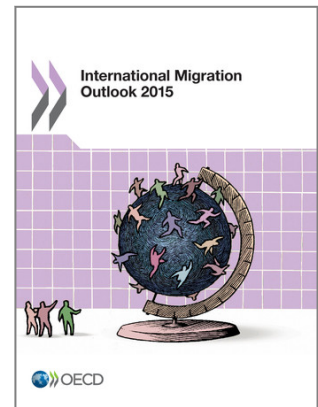

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2015

Summary in Greek

Read the full book on: 10.1787/migr_outlook-2015-en

Προοπτικές διεθνούς μετανάστευσης 2015

Περίληψη στα ελληνικά

Κύριες εξελίξεις

Οι μεταναστευτικές ροές ακολουθούν ανοδική πορεία στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ. Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία για το 2014, οι ροές μόνιμης μετανάστευσης αυξήθηκαν απότομα για πρώτη φορά από το 2007 και έχουν επανέλθει στο επίπεδο πριν από την κρίση, φτάνοντας τα 4,3 εκατομμύρια άτομα που εισήλθαν στον ΟΟΣΑ για να διαμείνουν μόνιμα. Το 2013 η μετανάστευση για λόγους οικογενειακής επανένωσης αντιπροσώπευε το 35% της συνολικής μόνιμης μετανάστευσης προς τις χώρες του ΟΟΣΑ και η μετανάστευση στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων το 30%.

Η θέση της Γερμανίας ως μίας από τις κύριες χώρες μετανάστευσης παγιώνεται, καθώς κατατάσσεται δεύτερη μετά μόνο τις ΗΠΑ όσον αφορά τον αριθμό των μεταναστών που υποδέχεται. Συνολικά, το 2013 η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) υποδέχτηκε τον ίδιο αριθμό μόνιμων μεταναστών από χώρες εκτός της ΕΕ με αυτόν των ΗΠΑ από όλες τις χώρες. Ένας στους δέκα νέους μετανάστες στον ΟΟΣΑ είναι από την Κίνα και 4,4% από την Ινδία. Η Ρουμανία και η Πολωνία καταλαμβάνουν τη δεύτερη και την τρίτη θέση με 5,5% και 5,3% αντίστοιχα των συνολικών εισροών προς τις χώρες του ΟΟΣΑ.

Το 2014 ο αριθμός των νέων αιτούντων άσυλο στις χώρες του ΟΟΣΑ αυξήθηκε κατά 46% ξεπερνώντας τους 800.000 για πρώτη φορά από την αρχή της δεκαετίας του '90 και σημειώνοντας το δεύτερο υψηλότερο επίπεδο σε 35 χρόνια. Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, το 2015 ο αριθμός θα ανέλθει σε άνευ προηγουμένου υψηλό επίπεδο. Οι κύριες χώρες προορισμού είναι η Γερμανία, οι ΗΠΑ, η Τουρκία, η Σουηδία και η Ιταλία. Η Γαλλία δεν βρίσκεται πλέον ανάμεσα στις κύριες τρεις χώρες προορισμού όπως συνέβαινε για πολλά χρόνια αλλά έρχεται έκτη.

Πολλές χώρες του ΟΟΣΑ αναθεώρησαν ριζικά τη νομοθεσία για τη μετανάστευση κατά τα τελευταία έτη, ανταποκρινόμενες στις εξελισσόμενες μορφές μετανάστευσης και στο μεταβαλλόμενο πολιτικό περιβάλλον. Οι περισσότερες τροποποιήσεις τείνουν να είναι περιοριστικές: α) οι χώρες εξακολουθούν να αναζητούν ειδικευμένους εργαζομένους, που όμως επιλέγονται με πιο αυστηρά κριτήρια, β) οι επενδυτές και οι επιχειρηματίες είναι περιζήτητοι, όμως υπόκεινται όλο και περισσότερο σε ενδεδειγμένους ελέγχους, γ) μερικές διαδικασίες για την οικογενειακή επανένωση απλουστεύονται, όμως η γενική τάση παραμένει περιοριστική, δ) νέα μέτρα έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης στην περιοχή της Μεσογείου και ε) έχουν εφαρμοστεί δράσεις για την ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων, την ενθάρρυνση της εκούσιας επιστροφής και την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης των αλλοδαπών εργαζομένων.

Για τη μεγάλη πλειονότητα των χωρών, τα αποτελέσματα των μεταναστών και των γηγενών στην αγορά εργασίας είτε ήταν σταθερά είτε βελτιώνονταν κατά τα πρόσφατα έτη. Εντούτοις, σε μερικές χώρες που δεν έχουν ακόμα ανακάμψει από την κρίση (Ελλάδα, Ιταλία και Σλοβενία) οι μετανάστες πλήγηκαν δυσανάλογα. Συνολικά, κατά την περίοδο 2011-2014 το μέσο ποσοστό απασχόλησης στη ζώνη του ΟΟΣΑ αυξήθηκε λίγο περισσότερο για τους μετανάστες από όσο για τους γηγενείς, αν και δεν σημειώθηκε κάποια σημαντική αλλαγή στο ποσοστό ανεργίας τους.

Τα στοχοθετημένα μέτρα ένταξης συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται ευρέως και, παράλληλα, μερικές χώρες με μακροχρόνια παράδοση στη φιλοξενία μεταναστών προσπαθούν να ενσωματώσουν τα μέτρα ένταξης σε όλες τις πτυχές της οικονομικής και της κοινωνικής ζωής. Πολλές χώρες δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην αναγνώριση των πτυχίων που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή καθώς και στη δια βίου μάθηση, ιδιαίτερα για τα άτομα που δεν διαθέτουν βασικές δεξιότητες.

Διεθνής κινητικότητα των εργαζομένων στον τομέα της υγείας

Συνολικά, ο αριθμός των μεταναστών γιατρών και νοσοκόμων που εργάζονται στις χώρες του ΟΟΣΑ αυξήθηκε κατά 60% από το 2004. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει τη γενική αύξηση της μετανάστευσης προς τις χώρες του ΟΟΣΑ, ιδιαίτερα αυτή των ειδικευμένων εργαζομένων. Επίσης, δείχνει τη μεγάλη συμβολή των μεταναστών στην αύξηση του αριθμού των εργαζομένων στον τομέα της υγείας στις χώρες του ΟΟΣΑ κατά τη δεκαετία του 2000, αν και σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία, οι εισροές μειώνονται σε πολλές χώρες.

Οι μετανάστες γιατροί και νοσοκόμοι προέρχονται κυρίως από τις ασιατικές χώρες, όμως η κινητικότητα ανάμεσα στις χώρες του ΟΟΣΑ αυξάνεται επίσης, ιδιαίτερα λόγω της αύξησης των ροών εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Οι μικρές και οι νησιωτικές χώρες, ωστόσο, εξακολουθούν να έχουν τα υψηλότερα ποσοστά μετανάστευσης.

Το 2010/2011 οι γιατροί και οι νοσοκόμοι που είχαν μεταναστεύσει προς τη ζώνη του ΟΟΣΑ από χώρες που πλήγηκαν από σοβαρότατες ελλείψεις επαγγελματιών στον τομέα της υγείας, όπως καθορίζονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, αντιπροσώπευαν το 20% των υπολογιζόμενων αναγκών σε εργατικό προσωπικό στον τομέα της υγείας στις χώρες προέλευσής τους, έναντι 9% το 2000/2001.

Η κινητικότητα των διεθνών σπουδαστών αυξάνεται και ο αριθμός των φοιτητών στον κλάδο της ιατρικής που σπουδάζουν στην αλλοδαπή σημείωσε ραγδαία άνοδο κατά τα πρόσφατα χρόνια. Τούτο αποδίδεται στον όλο και πιο διεθνή χαρακτήρα των ιατρικών σπουδών, που οφείλεται τόσο στην αδυναμία κάλυψης της ζήτησης στις χώρες όπου η πρόσβαση στην εκπαίδευση στον τομέα της υγείας είναι περιορισμένη όσο και στην αύξηση της προσφοράς θέσεων σε ιατρικές σχολές σε άλλες. Τα προσεχή έτη ο αριθμός των διεθνών αποφοίτων ιατρικών σχολών αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται.

Κύρια συμπεράσματα

Η μετανάστευση αυξάνεται συνολικά και έχει επιστρέψει στο επίπεδο πριν από την κρίση

- Ο συνολικός πληθυσμός των χωρών του ΟΟΣΑ που έχει γεννηθεί στην αλλοδαπή ανερχόταν στα 117 εκατομμύρια άτομα το 2013, δηλαδή 35 εκατομμύρια (40%) περισσότερα από ό,τι το 2000.
- Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία για το 2014, οι ροές μόνιμης μετανάστευσης προς τον ΟΟΣΑ έφτασαν τα 4,3 εκατομμύρια εισόδους, δηλαδή 6% αύξηση σε σύγκριση με το 2013. Επιπρόσθετα, αύξηση σημειώθηκε επίσης και στις περισσότερες μορφές προσωρινής μετανάστευσης.
- Η Κίνα και η Ινδία παραμένουν σημαντικές χώρες προέλευσης, όμως η Πολωνία και η Ρουμανία έχουν επίσης ιδιαίτερη βαρύτητα, λόγω της αυξημένης κινητικότητας εντός της ΕΕ.
- Οι αιτούντες άσυλο στον ΟΟΣΑ έφτασαν σε άνευ προηγουμένου υψηλό επίπεδο το 2014 και ο αριθμός τους συνεχίζει να αυξάνεται το 2015.

Μερικές θετικές ενδείξεις όσον αφορά τα αποτελέσματα των μεταναστών στην αγορά εργασίας

- Συνολικά, το μέσο ποσοστό απασχόλησης των μεταναστών στη ζώνη του ΟΟΣΑ αυξήθηκε κατά 1,3 εκατοστιαίες μονάδες κατά την περίοδο 2011-2014, έναντι 0,5 εκατοστιαίες μονάδες για το γηγενή πληθυσμό.
- Το ποσοστό ανεργίας δεν μεταβλήθηκε ιδιαίτερα, παραμένοντας κατά μέσο όρο 3,3 μονάδες υψηλότερο για τους γεννημένους στην αλλοδαπή σε σύγκριση με το ποσοστό για τους γηγενείς.
- Στη ζώνη του ΟΟΣΑ, ο ρυθμός αύξησης της μακροχρόνιας ανεργίας των μεταναστών σημείωσε επιβράδυνση πρόσφατα, όμως η μορφή αυτή ανεργίας εξακολουθεί να πλήττει το 6% του εργατικού δυναμικού των μεταναστών.

Η αυξανόμενη σημασία της μετανάστευσης των εργαζομένων στον τομέα της υγείας

- Το μερίδιο των γεννημένων στην αλλοδαπή γιατρών αυξήθηκε στις περισσότερες χώρες μεταξύ του 2000/2001 και του 2010/2011 από 19,5% κατά μέσο όρο (σε 23 χώρες) σε περισσότερο από 22%, ενώ όσον αφορά τους νοσοκόμους ανήρθε από 11% σε 14,5% (σε 22 χώρες).
- Το 2010/2011 οι γεννημένοι στην αλλοδαπή γιατροί και νοσοκόμοι που εργάζονταν στις χώρες του ΟΟΣΑ αντιπροσώπευαν το 5% περίπου του συνόλου των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας παγκοσμίως.
- Το 2012/2014 οι εκπαιδευμένοι στην αλλοδαπή γιατροί και νοσοκόμοι αποτελούσαν το 17% και το 6% αντίστοιχα του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας σε 26 χώρες όσον αφορά τους γιατρούς και σε 24 χώρες όσον αφορά τους νοσοκόμους για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία.
- Μεταξύ της περιόδου 2000/2001 και 2010/2011 ο αριθμός των γιατρών και των νοσοκόμων που μετανάστευσαν προς τις χώρες του ΟΟΣΑ από χώρες με σοβαρότατες ελλείψεις εργαζομένων στον τομέα της υγείας αυξήθηκε κατά περισσότερο από 80%.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *International Migration Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2015-en